

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

دفتر مطالعات و توسعه آموزش پرستاری و مامایی

دانشکده پرستاری و مامایی

رشته: پرستاری

طرح درس: داروشناسی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

تعداد واحد: نظری ۲ واحد عملی.....

نام مدرس: مریم میرزایی نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲

تاریخ شروع: ۱۴۰۱/۱۲/۱ تاریخ اتمام: ۱۴۰۲/۰۳/۲۹

روز / ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه ها ۸-۱۰ صبح

شرح درس: در این درس کلیات و مفاهیم فارماکولوژی شامل فارماکودینامیک، فارماکوکینتیک، اشکال مختلف داروئی و نحوه اثر آنها معرفی و بحث می گردد. در هر یک از دسته های داروئی ضمن معرفی یک تانند داروی مهم به نحوه عمل آن، موارد مصرف بالینی، عوارض جانبی و تداخلات بین داروهای آن دسته با دسته های دیگر پرداخت می شود. به علاوه توجهات خاص پرستاری در دادن داروها و آموزش به بیمار و گونگی به کار گیری تدابیر لازم پرستاری جهت مقابله با عوارض احتمالی داروهای خاص توضیح داده می شود.

هدف کلی: آشنایی با خانواده های مختلف داوریی، اثرات فارماکولوژیک آنها، مکانیسم اثر داروها، عوارض جانبی داروها، موارد مصرف بالینی داروها به منظور کسب مهارت در به کار بردن داروها (با مقیاس و مقدار، راه تجویز و زمان صحیح مصرف دارو) می باشد. همچنین توجه به نکات مهم پرستاری در هر خانواده دارویی به جهت حفاظت از بیمار در برابر عوارض احتمالی مد نظر قرار می گیرد.

شماره جلسه	عنوان جلسه	نام مدرس	اهداف رفتاری	روش آموزش (آنلاین / آفلاین / ترکیبی)	نحوه ارزشیابی جلسه	نوع تکلیف و مهلت ارائه و نمره	محتوای کمک آموزشی
اول	کلیات فارماکولوژی		دانشجو قادر باشد: ۱. اصلاحات کلی دارویی، مفهوم فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک را تعریف کند. ۲. اشکال دارویی را بشناسد و نحوه استفاده صحیح از آنها را توضیح دهد	حضور	سوال پایانی	اشکال دارویی چند داروی مهم را برای جلسه آینده آماده کند	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
دوم	آشنایی با داروهای موثر بر سیستم اعصاب خودمختار (۱)		دانشجو قادر باشد: ۱. کلیات سیستم خودمختار را توضیح دهد ۲. داروهای سمپاتومیمتیک را نام ببرد ۳. داروهای سمپاتولیتیک را نام ببرد	حضور	پرسش و پاسخ	-----	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
سوم	آشنایی با داروهای موثر بر سیستم اعصاب خودمختار (۲)		دانشجو قادر باشد: ۴. داروهای پاراسمپاتومیمتیک را نام ببرد ۵. داروهای پاراسمپاتولیتیک را نام ببرد و مکانسیم اثر آن را بداند	حضور	کوییز	-----	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
چهارم	آشنایی با داروهای ضد فشار خون		دانشجو قادر باشد: ۱. دسته داروهای دیورتیک را نام ببرد ۲. داروهای ACE را توضیح دهد ۳. داروهای کلسیم بلوکر و مراقبت های آن را توضیح دهد ۴. داروهای بتابلوکر و مراقبت های آن را توضیح دهد	حضور	پرسش و پاسخ		فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی

				<p>۵. داروهای نیترات و کاربرد آن را توضیح دهد</p> <p>۶. داروهای ضدسمپاتیک موثر بر کنترل فشارخون را نام ببرد</p> <p>۷. داروهای وازودیلاتور را توضیح دهد</p> <p>۸. بلکو کنندگان گیرنده انژیوتانسین و رنین را نام ببرد</p>			
فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		پرسش و پاسخ	حضور	<p>دانشجو قادر باشد:</p> <p>۱. گلیکوزیدهای قلبی، مراقبت های آنها را توضیح دهد</p> <p>۲. شناسایی و درمان بیمار دچار مسمومیت با دیگوکسین را شرح دهد</p> <p>۳. سایر داروهای موثر بر درمان نارسایی قلبی را نام ببرد</p> <p>۴. داروهای موثر بر درمان انزیم را توضیح دهد</p>	داروهای ضد آنژین و نارسایی قلبی	پنجم	
فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		پرسش و پاسخ	حضور	<p>دانشجو قادر باشد:</p> <p>۱. داروهای موثر بر کم خونی را نام ببرد.</p> <p>۲. داروهای موثر بر کاهش چربی خون را توضیح دهد</p> <p>۳. داروهای موثر بر انعقاد خون را نام برده و کاربرد آنها را شرح دهد.</p>	داروهای موثر بر درمان کم خونی، چربی خون و انعقاد خون	ششم	
فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		پرسش و پاسخ	حضور	<p>دانشجو قادر باشد:</p> <p>۱. آنتی بیوتیک های مهارکننده ساخت دیواره سلولی را نام ببرد</p> <p>۲. آنتی بیوتیک های مهار کننده ساخت پروتئین در باکتری را شرح دهد</p>	آنتی بیوتیک ها (۱)	هفتم	

هشتم	آنتی بیوتیک ها (۲)	دانشجو قادر باشد:	حضوری	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		
نهم	داروهای ضد اضطراب، خواب آور، آرام بخش	دانشجو قادر باشد:	حضوری	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		
دهم	مسکن های مخدر و غیر مخدر	دانشجو قادر باشد:	حضوری	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		
یازدهم	داروهای ضد افسردگی و مانیا و ضد جنون	دانشجو قادر باشد:	حضوری	کوییز	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		
دوازدهم	داروهای ضد تشنج	دانشجو قادر باشد:	حضوری	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری،		

و ضد پارکینسون		۱. انواع تشنج و داروهای مورد استفاده در هر یک را نام ببرد ۲. داروهای موثر بر درمان پارکینسون و داروهای کاهنده علائم بیماری را شرح دهد			مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
سیزدهم	کورتیکواستروئیدها	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع داروهای کورتیکواستروئید را نام ببرد ۲. عوارض داروهای کورتیکواستروئید را شرح دهد	حضور	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
چهاردهم	داروهای ضد دیابت	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع مختلف انسولین و مکانیسم اثر آنها را شرح دهد ۲. انواع داروهای ضد دیابت خوراکی را نام ببرد ۳. عوارض داروهای ضد دیابت خوراکی را شرح دهد	حضور	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
پانزدهم	ضد ویروس ها و ضد قارچ ها و ضد سل	دانشجو قادر باشد: ۱. داروهای ضد ویروس مهارکننده تشکیل اسید نوکلئیک را شرح دهد ۲. داروهای مهارکننده پروتئاز ویروس را شرح دهد ۳. داروهای ضد قارچ پلی آن ها را نام ببرد ۴. داروهای ضد قارچ آزول ها را نام ببرد. ۵. ۵. داروهای ضد سل را نام ببرد	حضور	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی
شانزدهم	گندزداها و ضد عفونی کننده ها و	دانشجو قادر باشد: ۱. کاربرد الکل، آلدئیدها، کلرکسیدین گلوکونات،	حضور	پرسش و پاسخ	فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و

اتاق عمل دکتر سبحانی				فنول ها، ترکیبات آمونیومی نوع چهارم و..... را شرح دهد ۲. عوارض هر یک از موارد فوق را شرح دهد ۳. انواع استریل کننده ها را نام ببرد.		استریل کننده ها	
فارماکولوژی برای پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل دکتر سبحانی		پرسش و پاسخ	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع گنادوتروپین ها و هورمون های جنسی را شرح دهد ۲. انواع داروهای ضد انگل را نام ببرد		گنادوتروپین ها و داروهای ضد انگل	هفدهم

تقویم ترمیک

شماره جلسه	عنوان درس	تاریخ	اهداف جلسه
اول	کلیات فارماکولوژی	۱۴۰۱/۱۲/۲	آشنایی با مفاهیم فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک و اشکال داروها
دوم	آشنایی با داروهای موثر بر سیستم اعصاب خودمختار (۱)	۱۴۰۱/۱۲/۹	آشنایی با کلیات سیستم خودمختار، داروهای سمپاتومیمتیک و داروهای سمپاتولیتیک، عوارض و کاربرد آنها
سوم	آشنایی با داروهای موثر بر سیستم اعصاب خودمختار (۲)	۱۴۰۱/۱۲/۱۶	آشنایی با، داروهای پارا سمپاتومیمتیک و داروهای پارا سمپاتولیتیک، عوارض و کاربرد آنها
چهارم	آشنایی با داروهای ضد فشار خون	۱۴۰۱/۱۲/۲۳	آشنایی با دسته داروهای دیورتیک، داروهای ACE، داروهای کلسیم بلوکر و مراقبت های آن، داروهای بتابلوکر و مراقبت های آن، داروهای نیترات و کاربرد آن، داروهای ضدسمپاتیک موثر بر کنترل فشارخون، داروهای وازودیلاتور و

			بلوک کنندگان گیرنده انزیوتانسین و رنین ، کاربرد و عوارض و مراقبت های پرستاری مربوطه
پنجم	داروهای ضد آنژین و نارسایی قلبی	۱۴۰۲/۱/۱۵	آشنایی با گلیکوزیدهای قلبی، مراقبت های آن، شناسایی و درمان بیمار دچار مسمومیت با دیگوکسین، سایر داروهای موثر بر درمان نارسایی قلبی و داروهای موثر بر درمان انواع آنژین صدری
ششم	داروهای موثر بر درمان کم خونی، چربی خون و انعقاد خون	۱۴۰۲/۱/۲۲	آشنایی با انواع داروهای موثر بر درمان کم خونی، داروهای کاهنده چربی خون، داروهای موثر بر انعقاد خون
هفتم	آنتی بیوتیک ها(۱)	۱۴۰۲/۱/۲۹	آشنایی با آنتی بیوتیک های پنی سیلین، چهار نسل سفالوسپورین ها، تتراسایکلین ها، ماکرولیدها، کلرامفنیکل، کلیندامایسین، کاربرد و عوارض و مراقبت پرستاری
هشتم	آنتی بیوتیک ها (۲)	۱۴۰۱/۲/۵	آشنایی با آنتی بیوتیک های آمینوگلیکوزیدها، سولفانامیدها، سه نسل کینولون ها، کاربرد و عوارض و مراقبت پرستاری
نهم	داروهای ضد اضطراب، خواب آور، آرام بخش	۱۴۰۲/۲/۱۲	آشنایی با داروهای بنزودیازپین، باربیتورات ها، داروهای نسل جدید و سایر داروهای با اثر آرام بخشی ، عوارض و مراقبت های پرستاری مربوطه
دهم	مسکن های مخدر و غیر مخدر	۱۴۰۲/۲/۱۹	آشنایی با مسکن های مخدر و عوارض انها، داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی و استامینوفن و آنتی دوت ان، کاربرد و مراقبت پرستاری
یازدهم	داروهای ضد افسردگی و مانیا و ضد جنون	۱۴۰۲/۲/۲۶	آشنایی با داروهای ضد افسردگی های سه حلقه ای ف مهارکننده ای انزیم MAO ، ضدافسردگی های نسل دوم و سوم، مهارکننده های انتخابی گیرنده سروتونین، داروهای موثر بر درمان مانیک و جنون ، کاربرد و عوارض انها
دوازدهم	داروهای ضد تشنج و ضد پارکینسون	۱۴۰۲/۳/۲	آشنایی با انواع تشنج و داروهای مورد استفاده در انها، آشنایی با داروهای موثر بر درمان پارکینسون و داروهای کاهنده علائم بیماری

سیزدهم	کور تیکواستروئیدها	۱۴۰۲/۳/۹	آشنایی با انواع داروهای کور تیکواستروئید و عوارض داروهای کور تیکواستروئید
چهاردهم	داروهای ضد دیابت	۱۴۰۲/۳/۱۶	آشنایی با انواع مختلف انسولین و مکانیسم اثر آنها، انواع داروهای ضد دیابت خوراکی و عوارض داروهای ضد دیابت و مراقبت های پرستاری مربوطه
پانزدهم	ضد ویروس ها و ضد قارچ ها و ضد سل	۱۴۰۲/۳/۲۳	آشنایی با داروهای ضد ویروس مهارکننده تشکیل اسید نوکلئیک و داروهای مهارکننده پروتئاز ویروس، داروهای ضد قارچ پلی آن ها و داروهای ضد قارچ آزول ها، داروهای ضد سل، کاربرد و عوارض آنها
شانزدهم	گندزداها و ضد عفونی کننده ها و استریل کننده ها	۱۴۰۲/۳/۳۰	آشنایی با کاربرد الکل، آلدئیدها، کلرگزیدین گلوکونات، فنول ها، ترکیبات آمونیومی نوع چهارم و عوارض هر یک از موارد فوق آشنایی با انواع استریل کننده ها
هفدهم	گنادوتروپین ها و داروهای ضد انگل	۱۴۰۲/۳/۳۱	آشنایی با انواع گنادوتروپین ها و هورمون های جنسی و انواع داروهای ضد انگل

روش ارزشیابی دانشجو: (درصد تکالیف ارائه شده، درصد آزمون پایانی، همچنین استراتژی مدرس در نمره دهی به تکالیفی که با تاخیر پاسخ داده می شوند بطور واضح مشخص شود):

درصد نمره	روش ارزیابی واحد نظری
۲۰ درصد	تکالیف کلاسی (در مجموع ۵-۲ نمره در نظر گرفته شود)
۸۰ درصد	ارزیابی های Summative
۱۰۰ درصد	مجموع

منابع و سایتهای آموزشی جهت مطالعات بیشتر:

۱. سبحانی، عبدالرسول. سپهری، غلامرضا. ملایی مهین. فارماکولوژی برای رشته های پرستاری، مامایی، بهداشت و اتاق عمل. ویراست سوم. تهران: ارجمند. ۱۴۰۰.
۲. متقی نژاد، مجید. فارماکولوژی برای پرستار. ویراست سوم. تهران: اندیشه رفیع. ۱۴۰۱
۳. خدام، رامین. راهنمای دستی داروهای ژنریک ایران. ویراست ششم. خسروی: آرتین طب. ۱۳۹۵